

Universitätsbibliothek Paderborn

Ephemeris Ecclesiastica Concionatorvm Hoc Est Considerationes Methodicæ Sev Veritates Practicæ

Ex Vita Domini Jesu, Sanctorumque Gestis In Singulos anni dies mira
facilitate & solertia distributæ ... ; Cum indicibus necessariis

Pars Avtvmnalis - A Dominica Decimaquinta post Pentecosten, ad
Adventum

Haineuve, Julien

Coloniæ Agrippinæ, 1665

Diminutio cupiditatis, augmentum est Charitatis. Augmentum cupidatis
est diminutio Charitatis.

urn:nbn:de:hbz:466:1-44846

tur. Jam verò quis nesciat in hoc interiori affectu magis spectari charitatem, quam in externo quovis opere? Quis nesciat ex duobus idem opus exterum præstantibus, tantò aliud præstare alteri, quanto ex illis alterutrum magis affectus fuerit? Imo quis nesciat cum minus exterum opus semper præstare majori, quando sit ex majori corde, & animo lubentiori: Cur ita porro nisi quia tunc major præstatur dlectio? Cùm quid ex magno corde sit, quā si quid tantummodo magnum fiat? *Det vobis cor omnibus ut colatis eum, & faciat eis voluntatem corde magno, & animo vobis.* Hoc est qui multum diligit Deum, & quātus fuerit illud multum ex quo aliquid sit, hoc est quod Deus spectat, non quantum fuerit illud quod sit. *Davidi saltando placuit Deo,* inquit S. Bernardus, non propter salutem, sed propter affectum. Similiter & mulier quae unxit pedes Domini, laudata est à Christo, non quia unxit, sed quia amavit, & quia quod habuit, hoc fecit, in eo justificata est. Quibus & adde viduam quæ à duobus obo lis tam insignem retulit commendationem, ut quibuscumq; alii preferetur. O singulare pauperum ac infirmorum solatum, quicet nihil habeant quod præstare Deo possint. Cor tamen habent quo possint Deum diligere, & quo magis delectatur Deus quam quovis opere!

QUAMOBREM constat Veritas: Non quantum, sed ex quanto sit, quidquid sit, queris Deus. Quia querit potissimum diligi, quod sit magis corde quam opere, nisi opus ex corde manet. *Sine Charitate opus exterrnum nihil proficit,* ait pius ille Author qui pietate sua satis est notus, quidquid autem ex Charitate agitur, quantumcumque parvum sit & despectum, totum efficitur fructus sum. Magis siquidem Deus pensat EX QVANTO D'IS AGIT, quam quantum quis facit. Multum facit, qui multum diligit. Et post pauca, stupendum sane quod dicit, quodque jam supra declaratum est: *Saperi videtur esse Charitas, & est magis carnalitatem.* Vide in 2. parte, Feriā 4. infra Hebdomadā 5 post octavam Pasche.

Sicut autem infirmis & gentibus hinc solidam est Consolatio, quod non minus possint si velint quam si potentes & validi essent: cùm possint Deum diligere: sic planè nisi velint, nisi Deum ex toto corde diligant, nihil legitimè possunt prætendere. Nihil enim queritur quod non possint & quod non debeant, nihil queritur quo sint pauperiores dando, imo quo dilectant tanto magis quamò amplius dabunt, etiam nihil dando. Nam, ut ait S. Augustinus, coronat Deum intus

2. Mach. 1

In prefat.
ad fratres
de monte
Dei.

Luc. 21.

It. de imit.
Chr. c. 15.

In P/10.

voluntatem ubi non invenit facultatem. Nemo dicat, non habeo. Charitati non de sacculo erogatur. Quia quidquid dicimus, & quidquid diximus, & quidquid dicere posuerimus, vel nos, vel post nos, vel quis ante nos, finem non habent nisi Charitatem.

O vere preciosam charitatem quæ sine ullo datur prelio, & nunquam sine prelio exercetur!

Diminutio Cupiditatis, augmentum est Charitatis.

RATIO EST. Quia cordis augmentum est augmentum charitatis id est, quo minus de toto corde derribitur, aut quo magis rotum sibi cor redditur, ut totum Deo detur, tantò verius augetur charitas. Sit enim purior, & quo est purior, cùd est major. Nam si charitas de corde puro est, quo magis cor erit purum, purior & major erit charitas.

Sed diminutio cupiditatis est augmentum cordis quo nempe sensu dictum est tunc augeri cor nostrum quando redditur sibi, tum Deo quā parte fuerat à se distractum. Sic autem sibi redditur diminutio cupiditatis, nam sola cupiditas illud distraxerat, et auctumq; de toto sustulerat, quantum affixit creature, contra vel præter ordinem à Creatore præstitutum. *Coagulatum est sicut lac cor eorum,* Ps. 113. id est, constrictum circa objectū concupiscentię.

Sic igitur diminutio cupiditatis, augmentum est charitas, ut è contra:

Augmentum Cupiditatis est diminutio Charitatis.

Quia tantò magis diminuitur charitas, quanto minus de toto corde formatur. At quā magis augetur cupiditas, tantò minus de corde restat quo formetur charitas. Ergo & augmentum cupiditatis est diminutio charitatis. Unde quantitas sollicitudine cupiditas reprimenda, tam manifeste patet, quam ipsa charitas est colenda. *Purga ergo amorem tuum,* inquit S. Augustinus, aquam fluentem in cloacam, converte ad hortum. *Quales in Ps. 30.* impatiens habebas ad mundum, tales habebas ad Artificem mundi. Non vobis dicitur, nihil ametis; absit. *Pigri, mortui, detestandi, miserici etiū, si nihil amatis.* Amate fidem quid ametis, videte. *Amar Dei, amor proximi, Charitas dicitur. Amar mundi, amor huius facilius Cupiditas dicitur.* Cupiditas transtulit, Charitas excusat. Et alibi: *Quia radix Hom. 1. 10. omnium malorum est Cupiditas, & radix omnium bonorum est Charitas,* & simul ambae esse non posse sunt.

funt; nisi una radicatu evulsafuerit, alia plenari non poterit; sine causa aliqui conatus ramos incidere, si radicem non contendit evellere. Id est, moderari & refranare, ut in sequentibus declaratur.

Cupiditas non refranata, rapina quædam est in holocausto, & sacrilegium.

Qui abominaris idola, sacrilegium facis? Rom. 2.

RATIO EST, quod detrahens partem aliquam holocausti, vel rem Deo sacram suffusari, rapina est, & sacrilegium. Nihil hic dubium.

Sed cupiditas non refranata, detrahens partem aliquam holocausti, nempe rem Deo sacram suffusatur. Quid est enim cupiditas non refranata, nisi prava cordis affectio? Quid porro prava cordis affectio, nisi carnacordis à divino amore delectio quanta est ciuidem cordis circa tem creatam pravitas? At nonne cor tuum, cor Deo sacram est! Nonne totum hibi Deus vult consecratur, quando ex toto corde vult diligere? Nonne ipsa dilectio velut sacrificium cordis est & holocaustum? Ac proinde quis non videt quod qui partem cordis sic detrahens, ut det illam creaturæ, partem aliquam holocausti detrahens, & rem Deo sacram suffusatur? rapinas nolite concupiscere.

NONNE igitur cupiditas non refranata, rapina quædam est in holocausto, & sacrilegium? Quid hic dubium vel difficultatis? An negatis cor tuum, rem esse sacram? Negares primum praceptum quo iuberas cor tuum totum illi dare, dedere, conjectare. Sicut ego hodie præcipio tibi in toto corde tuo. Negares te esse Christianum; id est, unctum & signatum in Spiritu sancto, & charactere numquam delendo, quo te singulariter esse Deo sacrum constet in omnem eternitatem. In quo signati es sis in diem redemptionis. Negares te à Christo redemptum quo redemptionis titulo tam verè Christi totus es quam te totum verè meretur tale redemptionis pretium. Non es tu vestiri. Empti enim eisū pretio magna.

Quid præterea non apertum, non obvium, & non planum? Quid familiarius in Scripturis & Ecclesiasticis quod sacrificium salutare est attendere mandat, & discedere ab omni iniquitate? Sed quid proprius ad rem nostram quam quod à sancto Marco refertur de illo Scriba qui Dominum interrogaverat, quodnam est primum

Haynous pars quæda.

mandatum, & Domini responsum amplectens, hoc ipsum primum mandatum maius esse omnibus holocaustis & sacrificiis affirmavit? Sic quippe observat Beda, gravem iūm inter Scibas & Pharisæos questionem fuisse, aliis hostiis & sacrificiis legalia, aliis fidei & dilectionis opera præferebantibus, in qua iste sententia erat, quem Dominus Iesus laudavit, ac illi dixit: Non es longe a regno Dei. Quod unum portò superest, An id ignoras quod toties decantatum est à sanctis Patribus, per priuam pæceptum quo totum à nobis exigitur, nullam in res [Exps. 12. alias divisionem admitti; quantumque in hac inferiora insuperiora, tantum necessitatis ut demas de toto; Hæ sunt expressa sancti Basilij verba, quibus subscilens S. Augustinus ait, quamecumque L. 1. Dcl. que modicam aliam dilectionem esse velut rivo- Chr. c. 28. sum, cuius derivatione minuitur illa Dei dilectio.

Quapropter nihil est quod hinc intellectum removetur, quo semel ita persuasi, quid vero esse possit quo voluntas reluctetur? Quid est quod omnem cupiditatem non refranet cum Gratia, cum cupiditas non refranata tale sit probrum quale esset rapina in holocausto vel sacrilegium? Nonne idcirco dicitur à Domino: Ego Dominus diligens iudicium & odio habens rapinam in holocausto? Nonne idcirco Apostolus: Tu qui abominaris idola, sacrilegium facis? quasi diceret tu ore judica, tuo te ore condemnata. Quid censes de Idolo, quid de rapina, de sacrilegio? nonne illa exercatis, nonne penitus abominaris? Cur non sic ergo prayam cupiditatem quæ non est minus sacrilegia in modica cordis parte detrahenda, quam in ipsi immolatarum olim hostiarum detractionis partibus? Non est quidam tam immensum sacrilegium; sicut furtum alii non est tale furtum quæ est nummi aurei: sed tamen furtum est. Ita proltus esto, cupiditas in re parva non sit ingens sacrilegium: sacrilegium tamen est, sacrilegium concupiscendo facis: unde si nolles alium furari, licet non sit furtum magnum: cur non vis refranare cupiditatem, licet non sit ingens sacrilegium, in ea relaxanda? Ephraim, quid mihi ultra idola! ABIICITE Deos alienos qui in medio vestri sunt, & mundamini.

Quod si de graviori ageretur culpa, tunc illud etiam gravius sequeretur quod certè multum expendi debet:

In levi quidem cupiditate, pars aliqua nostri cordis detrahitur;
In gravi vero, totum Cor Deo perit.

G

RATIO

Offeta.
Gen. 35.